

D E C I Z I E

Colegiul civil și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

07 noiembrie 2017

mun.Chișinău

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul

Nelea Budăi

Judecătorii

Ion Muruianu și Valeri Efros

examinind în ordine de recurs, recursul declarat de executorului judecătoresc Pașa Nicolae, în pricina civilă la demersul executorului judecătoresc Pașa Nicolae cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni în privința debitorului XXXXXXXXXX, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul central din 10 mai 2017, prin care a fost respins demersul,

C O N S T A T Ă:

La data de 13 martie 2017, executorul judecătoresc Pașa Nicolae a înaintat un demers cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni, în privința debitorului XXXXXXXXXX.

În motivarea demersului înaintat a indicat că, în scopul executării documentului executoriu nr.2-1082/12 din 25.10.2012 emis de Judecătoria Botanica cu privire la încasarea în mod solidar de la Valico Veaceaslav și Valico Ecaterina în beneficiul BC "ProCreditBank" SA datoria în sumă de 30310,48 lei, au fost aplicate diverse măsuri de asigurare cu aplicarea interdicțiilor la IS "Cadastru", Direcția Transport a MTIC, Direcția Documentare a Populației precum și aplicarea sechestrului pe mijloacele financiare aflate în conturile bancare ale debitorului în instituțiile financiare ale RM. Deplasându-se la domiciliul debitorului indicat în documentul executoriu mun.Chișinău str.Teilor 7/2 și la adresa de domiciliu indicată în extrasul din Acces, mun.Chișinău str.Teilor 9/1 ap.58, executorul judecătoresc a constatat că, acesta nu locuiește la adresele menționate supra-indicate, fapt consternat în procesele-verbale din 20.07.2016 și XXXXXXXXXX și confirmat prin explicațiile vecinilor și a lui Valico Elena care au declarat că, debitorul nu locuiește la adresele indicate și nu cunosc locul aflării acestuia.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul central din 10 mai 2017, s-a respins demersul executorului judecătoresc Pașa Nicolae privind aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni în privința debitorului XXXXXXXXXX.

La data de 02 iunie 2017, executorul judecătoresc Pașa Nicolae a declarat recurs împotriva încheierii primei instanțe, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Chișinău sediul central din 10 mai 2017.

În motivarea recursului înaintat, reiterând temeiurile de fapt și de drept invocate în conținutul demersului înaintat a indicat că, după intentarea procedurii de executare a documentului executoriu nr.2-1082/12 din 25.10.2012 emis de Judecătoria Botanica privind încasarea în mod solidar de la XXXXXXXXXX și Valico Ecaterina în beneficiul BC "ProCreditBank" SA datoria în suma de 30310,48 lei, în scopul asigurării documentului executoriu a fost emisă încheierea privind asigurarea executării cu aplicarea interdicțiilor la IS "Cadastru", Direcția înregistrare a Transportului și Calificare a Conducătorilor Auto, Direcția Documentare a Populației, Camera înregistrării de Stat și aplicarea sechestrului pe mijloacele financiare aflate în conturile deținute în instituțiile financiare din țară, încheierea în cauză fiind expediată în adresa organelor abilitate. Executorul judecătoresc s-a deplasat la adresa indicată în documentul executoriu mun.Chișinău str.Teilor 7/2, unde a strigat la poarta dar nu a deschis nimici, iar vecinii careva informații referitoare la debitor sau la locul aflării acestuia nu au putut spune. Totodată, executorul judecătoresc s-a deplasat la adresa indicată conform bazei de date Acces web mun.Chișinău, str.Teilor 9/1 ap.58, unde batind la ușă nu a deschis nimici, iar comunicând cu vecinii a stabilit că la adresa sus indicată locuiește doamna Valco Elena, iar pe debitorul, XXXXXXXXXX, nu l-au văzut la adresa data și careva informații despre locul aflării acestuia sau date de contact nu cunosc. Indică că la moment hotărârea judecătorescă nu este executată, iar executorul judecătoresc a întreprins măsurile de asigurare posibile, în urma cărora s-a stabilit că debitorul nu dispune de careva mijloace bănești sau conturi bancare, măsurile de executare silită efectuate de către executorul judecătoresc nu s-au soldat cu succes, astfel încât consideră că aplicarea interdicției de a părăsi țara este singura și ultima posibilitate de executare silită a documentului executoriu nominalizat. Tot în motivarea demersului înaintat indică executorul că, creditorul nu are ca scop limitarea debitorului în dreptul la libera circulație, însă restricția privind dreptul de a părăsi țara urmărește scopul perceperei datoriei, iar dacă debitorul ar părăsi țara, ar compromite sănsele de executare.

Verificînd legalitatea încheierii judecătorești contestate, pe baza dosarului și a motivelor invocate în recurs, Colegiul civil și de contencios administrativ consideră recursul neîntemeiat care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii primei instanțe, din considerențele ce succed.

Conform art. 3 CPC, instanțele judecătorești aplică legile procedurale civile în vigoare la data judecării cauzei civile.

Conform art. 425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul constată că, recursul este declarat de executorului judecătoresc Pașa Nicolae în termenul stabilit de lege, or, încheierea supusă recursului este din 10 mai 2017, la materialele dosarului sănă lipsă careva înscrисuri care ar confirma data comunicării acesteia executorului judecătoresc, iar recursul este înregistrat la data de 02 iunie 2017 (f.d.30-33).

Conform art.424 alin.(1) CPC curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Potrivit prevederilor art.426 alin.(3) CPC recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) CPC instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din analiza materialelor pricinii urmează că, la data de 13 martie 2017, executorul judecătoresc Pașa Nicolae a înaintat un demers cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni, în privința debitului XXXXXXXXXX(f.d.4). Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul central din 10 mai 2017, s-a respins demersul executorului judecătoresc Pașa Nicolae privind aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni în privința debitului XXXXXXXXXX (f.d.30-31).

Verificînd argumentele recursului în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil consideră argumentele invocate de recurent neîntemeiate, iar încheierea primei instanțe intemeiată și legală, reieșind din considerențele ce succed.

Colegiul civil reține că, în procedura de executare a executorului judecătoresc Pașa Nicolae se află spre executare titlul executoriu nr.2-1082/12 din 25.10.2012 emis de Judecătoria Botanica privind încasarea în mod solidar de la XXXXXXXXXX și Valico Ecaterina în beneficiul BC "ProCreditBank" SA datoria în suma de 30310,48 lei(f.d.5). Prin încheierea nr.0191392/12 din 21.12.2012 au fost dispuse aplicarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu nominalizat prin aplicarea interdicțiilor la IS "Cadastru", Direcția Transport a MTIC, Direcția Documentare a Populației precum și aplicarea sechestrului pe mijloacele financiare aflate în conturile bancare ale debitului în instituțiile financiare din R.Moldova(f.d.7). Potrivit proceselor-verbale de constatare a imposibilității din 20.07.2016 și din XXXXXXXXXX s-a stabilit că, deplasînsu-se la domiciliul debitului indicat în documentul executoriu mun.Chisinau str.Teișor 7/2 și la adresa de domiciliu indicată în extrasul din Acces, mun.Chisinau str.Teișor 9/1 ap.58, executorul judecătoresc a constatat că, debitorul la XXXXXXXXXX nu locuiește la adresele menționate supra-indicate, fapt confirmat și prin explicațiile vecinilor și a lui Valico Elena, care au comunicat executorului judecătoresc că, debitorul nu locuiește la adresele indicate și nu cunoște locul aflării acestuia(f.d.8). Astfel, instanța de recurs reține că, la data de 01 martie 2017, reprezentantul creditorului a înaintat către executorul judecătoresc, Pașa Nicolae o cerere prin care a solicitat inclusiv înaintarea demersului în instanța de judecată privind aplicarea în privința debitului a interdicției de a părăsi țara(f.d.9).

În conformitate cu prevederile art.64 alin.(1) – (3) Cod de executare, interdicția de a părăsi țara în cel mult 6 luni se aplică de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menținerii acestei interdicții. Încheierea instanței de judecată se execută imediat, însă poate fi atacată cu recurs. Dacă este necesară menținerea interdicției pe un termen mai mare, aceasta poate fi aplicată în mod repetat în urma unui demers motivat al executorului judecătoresc, dar nu mai mult de 3 ori în cadrul aceleiași proceduri de executare. În cazul încetării procedurii de executare în condițiile art.83 lit.a)–c) și e)–g) din prezentul cod sau restituiri documentului executoriu, interdicția de a părăsi țara se revocă de către executorul judecătoresc. În cazul în care în procesul de executare a documentului executoriu dispără necesitatea menținerii interdicției de a părăsi țara, precum și în cazul încetării procedurii de executare în condițiile art.83 lit.d) din prezentul cod, această interdicție se revocă de către judecător la cererea executorului judecătoresc sau a părților în procedura de executare.

Instanța reține că conform art. 64 alin.(1) Cod de executare, interdicția de a părăsi țara în cel mult 6 luni se aplică de instanță de judecată, la demersul executorului judecătoresc, doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menținerii acestei interdicții.

Totodată, conform art.27 Constituția RM, dreptul la circulație este garantat. Oricărui cetățean îi este asigurat dreptul de a-și stabili domiciliu sau reședința în orice localitate din țară, de a ieși de a emigra și de a reveni în țară.

Avînd în vedere impactul aplicării unei asemenea interdicții, instanța de judecată reține că executorul judecătoresc urma să demonstreze că a întreprins toate acțiunile posibile în vederea identificării locului de afilare a debitului și careva probe ce ar demonstra că executorul judecătoresc a întreprins toate măsurile posibile pentru a stabili existența bunurilor ce aparțin debitului, din contul cărora ar putea fi stinsă creația. Totodată, instanța de recurs consideră necesar a menționa că deși recurentul invocă faptul că a întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru a asigura posibilitatea executării documentului executoriu, acesta nu a confirmat în cadrul examinării cauzei riscul părăsirii țării de către debitor în măsura în care acest fapt ar crea dificultatea ori imposibilitatea executării documentului executoriu. Mai mult ca atât, instanța de recurs remarcă că, în baza încheierii executorului judecătoresc privind aplicarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, IS Cris "Registru" deja a aplicat interdicția temporară la eliberarea pașaportului cetățeanului R.Moldova(f.d.18). or, simplul fapt al neexecutării pînă la moment a documentului executoriu nu corespunde scopului urmărit de lege la aplicarea interdicției solicitate.

Totodată, Colegiul reține că, executorul Judecătoresc pașa Nicolae, nu și-a exercitat obligația de a întreprinde toate măsurile prevăzute de lege pentru executarea operativă a documentului executoriu la materialele cauzei fiind lipsă înscrисurile ce atestă lipsa cărora bunele mobile la adresele de domiciliu ale debitului și care aparțin debitului din contul cărora ar fi posibilă executarea

documentului executoriu. De asemenea, recurrentul nu a prezentat instanței careva probe care ar confirma riscul părăsirii țării de către debitor, inclusiv executorul nu a verificat dacă debitorul este la moment angajat în cîmpul muncii și primește salarîu, din contul căruia de asemenea ar fi posibilă executarea documentului executoriu. Or, întreprinderea măsurilor de executare incubă în sine nu doar aplicarea sechestrelor și solicitarea de informare a executorului, dar și verificarea în permanență a măsurilor în vederea executării de către responsabili a încheiierilor emise.

Prin urmare, probele prezentate în speță nu relevă respectarea prevederilor art.64 Cod de executare de către executorul judecătoresc, or, măsura restrictivă trebuie să fie prevăzută expres de lege, să aibă la origine un temei legal și să fie aplicată doar după expirarea termenului de executare benevolă a titlului executoriu și după întreprinderea unor eforturi rezonabile pentru a percepe datoria prin alte mijloace, astfel, încit restricția să fie o ultimă soluție de natură a influența conduită și responsabilitatea debitorilor pentru executarea titlurilor executorii.

Instanța de recurs mai notează că, aplicarea oricărei interdicții trebuie să fie ghidată de principiul proporționalității. Principiul proporționalității presupune că oricare măsură adoptată de instanțele de judecată urmează să se bazeze pe o justă și echitabilă evaluare a faptelor, pe echilibrare adecvată a intereselor implicate, precum și pe o selectare coerentă a mijloacelor și mecanismelor care urmează a fi utilizate în vederea atingerii unui scop predefinit.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că admiterea demersului cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara în circumstanțele constatare în speță, ar duce la încălcarea flagrantă a drepturilor și libertăților persoanei, stipulate în Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Or, executorul judecătoresc nu a probat faptul întreprinderii tuturor măsurilor prevăzute de lege pentru executarea operativă a documentelor executorii, aplicării efective a măsurilor de asigurare față de debitor prevăzute în Codul de executare, cu verificarea executării încheiierilor emise.

Reieșind din cele indicate mai sus și conform normelor de drept material enunțate, Colegiul civil și de contencios administrativ concluzionează că, instanța de fond neîntemeiat și legal a respins demersul privind aplicarea interdicției de părăsire a hotarelor țării pe o perioadă de 6 luni, iar drept urmare, recursul declarat urmează a fi respins ca fiind vădit neîntemeiat și menținută încheiierii primei instanțe ca neîntemeiată și legală.

Argumentul recurrentului potrivit căruia prin încheierea recurată instanța a admis încălcarea drepturilor creditorului la executarea hotărârii în termen rezonabil, instanța de recurs îl reține ca fiind neîntemeiat și lipsit de suport, deoarece instanța de fond nu a constatat imposibilitatea absolută de aplicare a restricției solicitate de recurrent, ci doar caracterul prematur al acesteia prin neprezentarea probelor pertinente și admisibile în temeiul art. 118 alin. (1) CPC, ce ar dovedi întreprinderea tuturor măsurilor prealabile instituirii în privința debitorului a interdicției de părăsire a țării, după cum s-a indicat mai sus.

De asemenea, Colegiul respinge argumentele recurrentului referitoare la faptul că scopul solicitării interdicției nominalizate nu constă în limitarea drepturilor debitorului, ci în asigurarea executării documentului executoriu, deoarece lipsa probelor ce ar dovedi întreprinderea tuturor măsurilor legale de executare a documentului executoriu ar atribui limitarea aplicată anume la categoria restricțiilor nefondate a drepturilor fundamentale ale debitorului, ce ar depăși scopul instituit de art. 64 Cod de executare, aplicabil doar după ce vor fi întreprinse toate măsurile ce ar dovedi survenirea temeiurilor legali de aplicare a interdicției de părăsire a țării.

Astfel, fiind investit cu judecarea pricinii în ordine de recurs, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră că prima instanță justificat, având în susținere cadrul legal aplicabil speței, corect a ajuns la concluzia de a respinge demersul executorului judecătoresc Pașa Nicolae cu privire la aplicarea interdicției de părăsire a hotarelor țării pe o perioadă de 6 luni în privința debitorului XXXXXXXXXX, iar argumentele cererii de recurs le reține ca neîntemeiate.

Instanța de recurs ajunge la concluzia de respinge recursul declarat de executorului judecătoresc Pașa Nicolae ca neîntemeiat cu menținerea încheiierii Judecătoriei Chișinău, sediul central din 10 mai 2017, ca neîntemeiată și legală.

În conformitate cu art.art. 427 lit.a) și art. 428 CPC, Colegiul civil și de contencios administrativ,

D E C I D E :

Se respinge recursul declarat de către executorului judecătoresc Pașa Nicolae.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul central din 10 mai 2017, în pricina civilă la demersul executorului judecătoresc Pașa Nicolae cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni în privința debitorului XXXXXXXXXX.

Decizia rămîne irevocabilă din momentul emiterii.

Judecătorii:

Ion Muruianu

Valeri Efros